

Diarienummer
2024/00008

Protokoll för Övervakningskommittén för det nationella programmet för ESF+ onsdag den 7 mars 2024

Tid: 10.00-15.00 (inkl. lunch 12.00-13.00)

Plats: World Trade Center, Stockholm. Lokal: Atlanta

Närvarande: se lista

1. Sammanträdet öppnades

Elin Landell, Övervakningskommitténs (ÖK:s) ordförande (ordf.) öppnade mötet och hälsade alla välkomna. Särskilt välkommen till Alexandra Kirgios från EU-kommissionen.

2. Upprop

3. Godkännande av dagordning

Punkt 14 i dagordning "Information från senaste AU-mötet" flyttas till punkt 11.

Alexandra Kirgios (EU-kommissionen) framförde att det i dagordningens rubrik bör framgå båda programperioderna i text, ESF+ och ESF. Elin Landell föreslog att information om att kommittén även ansvarar för ESF (2014–2020) kan göras genom en asterisk i dagordningen, eftersom rubriken behöver spegla regeringens beslut om att inrätta övervakningskommittén för ESF+.

Dagordningen godkändes och har skickats ut i god tid före mötet.

4. Protokollet från föregående sammanträde

Inga synpunkter på föregående protokoll.

5. Val av justerare

ÖK valde Marina Carlsson (Funktionsrätt Sverige) och Håkan Gustavsson (TCO) till justerare.

6. Anmälningar om överträdelse av EU:s stadga och de grundläggande rättigheterna (ESF+ 2021–2027)

- Föredragande: Maria Rönnbäck, ESF-rådet

Maria Rönnbäck informerade att inga anmälningar om överträdelse finns att redovisa.

7. Beslut om godkännande av förslag till revidering av utvärderingsplan för det nationella programmet ESF+ 2021–2027 (2024/00027)

- Föredragande: Jonas Lindén, ESF-rådet

Jonas Lindén informerade kort om revidering av utvärderingsplan med anledning av programändring av det nationella programmet för Europeiska socialfonden+ (ESF+) 2021–2027.

Programändringen innebar att 5 procent av anslaget fördelades om till ett nytt programområde, benämnt Fast-Care (programområde F, PO F), syftande till att hjälpa individer som omfattas av massflyktsdirektivet att komma i arbete.

Förslaget är att Fast-Care (PO F) utvärderas inom ramen för den övergripande programutvärderingen som genomförs i slutet av programperioden. Den utvärderingen har särskilt fokus på kriterierna relevans och samstämmighet.

Förslaget utgår från två perspektiv. Dels av regelverket (vad säger förordningen), dels vilka förutsättningar det finns för att utvärdera PO F.

Enligt regelverket ska hela programmet utvärderas. Det är inget förordningskrav att varje programområde ska ha en egen utvärdering. Indelningen bestäms i utvärderingsplanen.

Vad gäller utvärderingsbarhet finns det begränsade dataförutsättningar genom att deltagarna inte har svenska personnummer och att PO F inte omfattas av långsiktiga resultatindikationer. Tidsmässiga begränsningar består av kort genomförandeperiod av PO F och att insatserna redan har pågått stor del av tiden för genomförandet.

Jonas Lindén redovisade avslutningsvis de 3 tilläggen i utvärderingsplanen (sid. 6, 8, 15) samt en justering i text (sid. 12). För mer utförlig information hänvisas till presentationsmaterialet inkl. reviderad utvärderingsplan.

Efter föredragningen inkom några frågor från ledamöterna om bland annat vad utvärderingen kommer kunna säga om resultaten och om vikten av att horisontella principer finns med i utvärderingen.

Jonas Lindén svarade att horisontella principer ingår i utvärderingsfrågorna samt att relevans handlar om i vilken grad insatserna utgår från relevanta utmaningar regionalt och nationellt. Samstämmighet handlar om i vilken mån insatserna utformas på - ett sätt som gör att det finns en tydlig koppling mellan mål på insatsnivå och programnivå.

Samtliga ledamöter ställde sig bakom förslag till beslut.

ÖK beslutade att godkänna förslag till revidering av utvärderingsplan för det nationella programmet ESF+ 2021 - 2027

8. Information från EU-kommissionen

- Föredragande: Alexandra Kirgios

Alexandra Kirgios informerade om att den 9 juni är det val till Europaparlamentet. Inför valet har det tagits fram information. Denna information är i första hand till för förstagångsväljare, men kan vara av intresse för alla, se bifogad länk: https://learning-corner.learning.europa.eu/european-elections-2024_sv.

En annan användbar sida innehåller en sammanställning av läromedel om EU, dess politik och institutioner. Den är designad för olika åldersgrupper, från grundskole- och gymnasienivå till 19+. Den är full av information, men även spel och frågesporter, se bifogad länk: https://learning-corner.learning.europa.eu/index_sv.

Arbetet med europeiska planeringsterminen pågår för fullt. Landrapporten och de landspecifika rekommendationerna kommer, som tidigare nämnts, släppas i juni, efter valet till Europaparlamentet.

På föregående ÖK-möte uppkom en fråga om EU:s förslag om en "talent pool" (talangreserv på svenska). Talangreserven är en del av ett paket som Kommissionen har lagt fram som ett förslag för att göra arbetsmobilitet och rekrytering utanför EU enklare. Paketet är frivilligt, alltså inte bindande för medlemsstaterna. Själva talangreserven är en online-plattform där arbetssökande som bor utanför EU kan registrera sig och ladda upp CV med mera. I oktober 2022 lanserade EU-kommissionen ett pilotprojekt för EU:s talangreserv, riktad mot ukrainare som flyr från kriget. Fullständig information finns i bifogad länk:

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13716-EUs-talangreserv_sv

9. Information från Arbetsmarknadsdepartementet

- Föredragande: Åsa Bergqvist

Åsa Bergqvist inledde med att informera, som uppföljning till de senaste ÖK-mötena, att Regeringskansliet återkommer till ÖK om det blir aktuellt med ett förslag till programändring om förenklade kostnadsalternativ i det nationella programmet för ESF+.

Åsa informerade även om Utredningen om hantering av EU-medel kommer att lämna sitt betänkande den 15 mars 2024. Syftet med utredningen är att säkerställa en ändamålsenlig och effektiv hantering av EU-medel i Sverige. Utredningen ska bland annat föreslå hur en ny förvaltning och hantering av EU-medel kan införas stegvis under programperioden 2021–2027 och vara helt genomförd inför nästa programperiod.

Efter att utredningen har lämnat sitt betänkande sker därefter en beredning i Regeringskansliet.

Ytterligare information finns på regeringens webbplats [Utredningen om hantering av EU-medel](#) (regeringen.se)

10. Information från Svenska ESF-rådet

- Föredragande: Håkan Forsberg

Håkan Forsberg informerade om genomförandet av båda programperioderna, ESF 2014–2020 och ESF+ 2021 – 2027.

Vid kommissionens årsmöte med myndigheten den 21–22 februari 2024 gavs en liknande presentation. Kommissionen uppskattade ESF-rådet förvaltning av båda socialfondsprogrammen.

ESF 2014 – 2020

Håkan Forsberg redovisade det som i allt stort är det samlade resultatet för programperioden 2014–2020. Totalt har många fler individer fått stöd genom Socialfonden jämfört med det som förutses i programmet. På generell nivå har en lägre andel av deltagarna kommit i arbete medan en större andel än förväntat i programmet gått vidare till utbildning.

Sverige har nyttjat 87 procent av tillgängliga medel i SEK inom programperioden. Motsvarande andel för insatserna inom Care är 62 procent. Den andelen ingår i procentsatsen ovan.

Inom Care var det en stor osäkerhet om var målgruppen för insatser för Care fanns samt vilka behov av insatser målgruppen hade. Samtidigt var behovet stort av att snabbt ge stöd. Båda delarna kan vara aspekter som förklarar den lägre användningen av medel.

ESF+ 2021 – 2027

För innevarande programperiod gavs en sammanfattning av nuläge och hur mycket medel som myndigheten har in-tecknat. Sammantaget har en förhållandevis stor andel medel in-tecknats, men per programområde och mellan regioner finns det stora skillnader.

Håkan Forsberg avslutade med information från EU-kommissionen om att genomförandet i Sverige hittills har gått snabbare jämfört med det genomsnittliga resultatet bland andra förvaltande myndigheter inom EU.

Gunnar Anderzon (SKR) underströk värdet av att föra ut budskapet att stöd från Socialfonden ger stor nytta för individer och samhället. Alla i kommittén har ett ansvar att göra det.

11. Information från senaste AU-möte den 8 februari 2024

- Gunnar Anderzon, ordförande i AU

Gunnar Anderzon rapporterade från senaste AU-mötet den 8 februari 2024 där punkterna speglade informationen vid dagens ÖK-möte. Andra punkter som diskuterades på AU-mötet

var ökat intresse för utbildningsinsatser, att beakta horisontella principer samt diskussioner om projektbesök på kommande ÖK-möten. Nästa projektbesök sker på ÖK-möte den 21 maj när deltagare från projektet UUA (Universell utformning av arbetsplatser) kommer på besök.

Anna Ericsson (DO) är tillbaka från sin tjänstledighet men på grund av ändrade arbetsuppgifter har hon inte möjlighet att återgå som ordförande för AU. Gunnar sitter kvar som ordförande i AU tills vidare.

12. Diskussion om den framtida sammanhållningspolitiken med fokus på Europeiska socialfonden + (ESF+)

- Föredragande: Åsa Bergqvist, A-dep, Alexandra Kirgios, EU-kommissionen

Åsa Bergqvist inledde med bakgrund och syftet med dagens diskussion.

Alla medlemsstater har fått ett brev från kommissionen med uppmaning att föra diskussioner om den framtida sammanhållningspolitiken. Syftet med diskussionen var att inhämta ÖK:s tankar och idéer inför nästa programperiod och inför fortsatta diskussioner på EU-nivå. Kommissionen (DG EMPL) hade inget att tillägga utan avsåg att notera aktörernas synpunkter i diskussionen. Efter föredragningen öppnades det upp för en diskussion bland ledamöterna.

Funktionsrätt Sverige framförde att fattigdomsbekämpning var en angelägen fråga. Lyfte fram vikten av insatsernas EU-mervärde, dvs. att insatserna ska komplettera det som redan görs i MS, och fonden inte ska ses som en kassako. Ansåg att en utmaning för EU var att upprätthålla demokrati och medborgarnas rättigheter. Det var därför viktigt att värna om övergripande principer, såsom jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering, och att EU-medborgarna hölls involverade.

Svenskt näringsliv lyfte fram behovet av kompetensförsörjning i syfte att stärka näringslivets konkurrenskraft. Gav exempel på behov av kompetens för att möta energiomställningen och hot inom cybersäkerhet. Menade att det fanns en risk med den här typen av EU-medel och nämnde i sammanhanget också erfarenheter av stöd under och efter covid-19-pandemin och Faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF). Framförde att EU-medel inte ska finansiera insatser för att ge stöd till företag som inte bär sig.

Tjänstemännens centralorganisation (TCO) lyfte fram behovet av att ESF+ skulle komplettera insatser inom arbetsmarknadspolitiken. Menade att ESF+ kunde bidra till att lösa utmaningar både i SE och EU som rörde arbetskraftsdeltagande, demografi, integration och arbetskraftsbrist. Betonade behovet av insatser för dem som står långt från arbetsmarknaden, t.ex. långtidsarbetslösa, personer med kort utbildning och utrikesfödda kvinnor. Mot bakgrund av dessa utmaningar och en orolig omvärld menade TCO att det har varit bra att fonden kunnat bidra till att hantera kriser, men att ESF+ i första hand bör bidra

långsiktig. Andra medel bör användas för krishantering. Vidare att ESF+ bör ha definierade målgrupper där stödet kan göra skillnad och komplettera ordinarie insatser. Lyfte fram parternas roll i genomförandet av fonden.

Fremia lyfte fram behovet av att lösa samhällsutmaningar tillsammans, som ju ESF+ ger möjlighet till, och att beakta civilsamhällets kraft som kunde komplettera insatser inom offentlig och privat regi.

Malmö universitet (MAU) lyfte fram behov av kompetensutveckling, tvärsektoriellt samarbete och forskningens roll för att få veta utfall och dra lärdomar inför framtida genomförande. Det är viktigt att få en breddad rekrytering till högre utbildning. Den högre utbildningen är viktig för att möta utmaningarna.

Region Gävleborg informerade om att Sveriges Kommuner och Regioner utarbetar en position om den framtida sammanhållningspolitiken och redogjorde kort för huvuddragen i den. Framförde att sammanhållningspolitiken utgjorde en central del av det regionala utvecklingsansvaret och att det regionala inflytandet var viktigt givet partnerskapsprincipen. Ansåg att det var viktigt att det var en långsiktig politik och att fonderna snarare inte skulle användas för krishantering. Strategiska satsningar på kompetensförsörjning bör göras.

Skolverket såg behov av insatser mot bakgrund av rådande lågkonjunktur och arbetskraftsbrist. Det finns en utmaning i att få fler yrkesutbildningar och fler yrkeslärare. Ansåg också att ESF+ hade en roll att spela för att öka jämställdheten mellan kvinnor och män samt förbättra tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning. En idé är att också utveckla den transnationella aspekten i ESF+.

Universitets- och högskolerådet (UHR) lyfte fram den fortsatta bristen på kompetensförsörjning och såg att utbildningssystemen hade begränsningar i att möta upp de behov som fanns.

Arbetsförmedlingen (AF) lyfte fram ESF+ roll inom kompetensförsörjning, ökat arbetskraftsdeltagande, integration och etablering samt rörlighet på arbetsmarknaden. Det fanns ett behov av att öka rekryteringen av personer som står långt från arbetsmarknaden. Kopplingen mellan utbildningspolitiken och arbetsmarknadspolitiken är central. Fler ungdomar behöver klara gymnasieutbildningen.

Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) framförde att de deltog i många ESF+-projekt men att det är svårt att sedan implementera dem i ordinarie verksamhet. MYH hade önskemål om att få mer stöd av fonden för att just kunna implementera resultat av ESF+ i den ordinarie verksamheten.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) drog paralleller till framtidsdiskussioner om Erasmus+ och menade att ett generellt medskick till kommissionen kunde vara att regelverket bör vara relativt flexibelt och hålla över en sjuårsperiod. När världen förändras snabbt ligger lösningen i olika former av samarbeten.

Diskrimineringsombudsmannen (DO) framförde att det är viktigt att fokusera på dem som står längst från arbetsmarknaden och att motverka diskriminering och främja lika möjligheter. Det finns problem för personer med funktionsnedsättning, viktigt att ta tag i det.

13. Information från EU-kommissionens kommitté för ESF+ och dess tekniska arbetsgrupp

- Åsa Bergqvist (A-dep)

Åsa Bergqvist informerade från senaste mötet den 7 februari 2024.

Informationspunkterna från kommissionen handlade bland annat om ESF+ Social Innovation initiativ som förvaltas av Litauens förvaltande myndighet för ESF+. En aktuell utlysning mellan länderna och samarbetet omfattar bland annat erfarenhetsutbyte inom sex områden och transnationellt samarbete. För mer information och aktuella utlysningar, se bifogade länkar.

[ESF:s initiativ för social innovation+ | Europeiska socialfonden plus \(europa.eu\)](https://www.esf.lt/en/activities/european-competence-centre-for-social-innovation-under-the-esf-si-initiative/1085)
<https://www.esf.lt/en/activities/european-competence-centre-for-social-innovation-under-the-esf-si-initiative/1085>

[Transnationella ansökningsomgångar | Europeiska socialfondsbyrån \(esf.lt\)](https://www.esf.lt/en/activities/european-competence-centre-for-social-innovation-under-the-esf-si-initiative/1085)

Kommissionen informerade även om utvärderingar av tidigare programperioder och en årlig rapport om genomförande av ESI-fonder 2014–2020.

På mötet bildades en arbetsgrupp i syfte att ta fram ett yttrande om den framtida sammanhållningspolitiken som väntas antas under det ungerska ordförandeskapet.

14. Information från analys och kommunikationsenheten, Svenska ESF-rådet

- Jenny Glumoff

Jenny Glumoff informerade om att ESF-rådet har många nya projekt på myndighetens webbsidor. Utlysningssidan är ny och även nedräkningsmodulen (tiden för öppna utlysningar). Projektbankens sökfunktion fungerar återigen optimalt och det är nu möjligt att söka på tidigare projekt. Care-utvärderingen är ännu inte klar. Den planeras för information på ÖK-möte i maj. React kommer med en delrapport i år men kommer att vara klar först nästa år.

15. Nästa ordinarie sammanträde

Den 21 maj 2024 på World Trade Center i Stockholm.

16. Övriga frågor

Inga övriga frågor.

17. Sammanträdet avslutas 15.00

Lista över närvarande ledamöter och övriga närvarande

Möte			Organisation	Förnamn	Efternamn	Närvaro
240307	1	ord	Arbetsförmedlingen	Maria	Kindahl	X
240307	1	ord	Coompanion	Marita	Öberg-Molin	X
240307	1	ord	DO	Anna	Ericsson	X (Digitalt)
240307	1	föred	EU-kommissionen	Alexandra	Kirgios	X
240307	1	ord	Folkbildningsrådet	Anna-Carin	Bylund	X
240307	1	ord	Forte	Ulla	Wallin	X
240307	1	ord	Fremia	Patrik	Schröder	X
240307	1	ord	Funktionsrätt Sverige	Marina	Carlsson	X
240307	1	ord	Företagarna	Petra	Örjegren	X
240307	1	ord	Försäkringskassan	Carina	Hagelin Kjällman	X
240307	1	bis	Försäkringskassan	Sofia	Gagnert	X
240307	1	ord	IFAU	Sara	Martinsson	X
240307	1	ers	Malmö Universitetet (MAU)	Sara	Bjärstorp	X
240307	1	ord	Migrationsverket	John	Gunnarsson	X (Digitalt)
240307	1	ord	Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF)	Johan	Lycke	X
240307	1	ord	Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH)	Sofia	Karlsson	X
240307	1	ordf.	Regeringskansliet, ÖK:s ordf	Elin	Landell	X
240307	1	föred	Regeringskansliet	Åsa	Bergqvist	X
240307	1	bis	Regeringskansliet	Inger	Wijkström	P 12
240307	1	ord	Region Gävleborg	Ida	Thunholm	X
240307	1	ord	Region Norrbotten	Roger	Ylinenpää	X
240307	1	ord	Riksidrottsförbundet	Marie	Denitton	X (Digitalt)
240307	1	ers	Rädda barnen	Sakina	Sakerwalla	X
240307	1	ord	Skolverket	Helen	Myslek	X
240307	1	ord	Socialstyrelsen	Sofia	Lidén	X
240307	1	ers	Svenskt Näringsliv	Patrik	Karlsson	X
240307	1	ord	Sveriges kommuner och regioner (SKR)	Gunnar	Anderzon	P 1–11
240307	1	ord	TCO	Håkan	Gustavsson	X
240307	1	ord	Universitets- och högskolerådet (UHR)	Malin	Jönsson	X
240307	1	sekr.	Svenska ESF-rådet, ÖK-sekr.	Anita	Ivarsson	X
240307	1	gd	Svenska ESF-rådet	Håkan	Forsberg	X

240307	1	bis	Svenska ESF-rådet	Jonas	Bergström	X
240307	1	bis	Svenska ESF-rådet	Jenny	Glumoff	X
240307	1	bis	Svenska ESF-rådet	Maria	Rönnbäck	X
240307	1	föred	Svenska ESF-rådet	Jonas	Lindén	X

35

Protokollet är justerat:

Elin Landell, ordförande

Anita Ivarsson, sekreterare

Marina Carlsson, justerare

Håkan Gustavsson, justerare